

Mangler ved regjeringens utredning om FN-traktaten som forbyr atomvåpen

Norske leger mot atomvåpen og ICAN Norge mener at regjeringens [«Utredning om Traktaten om forbud mot kjernevåpen \(Forbudsstraktaten\)»](#) holder lav kvalitet. Her gir vi en oversikt over en del feilframstillinger, ubegrunnede påstander, utelatelser og andre mangler ved utredningen.

1. Utredningen er kort og overflatisk.

- Regjeringens utredning er 10 sider lang. Den gir etter vårt syn en overflatisk og ensidig framstilling av viktige og komplekse spørsmål.
- Til sammenligning er [den svenske utredningen om atomvåpenforbudet](#) nærmere 200 sider lang.

2. Sentrale problemstillinger og dokumenter dekkes ikke.

- Utredningen formidler ikke kunnskap fra prosessen som ledet fram til at atomvåpenforbudet ble vedtatt. Norge hadde lenge en svært sentral rolle i det humanitære initiativet, og arrangerte blant annet en stor internasjonal konferanse om atomvåpens humanitære konsekvenser i Oslo i 2013. Kunnskapen herfra er særdeles relevant i vurderingen av om Norge bør bli del av atomvåpenforbudet.
- Utredningen omtaler heller ikke atomvåpenrelatert risiko. Sannsynligheten for bruk av atomvåpen har økt de siste årene. Ifølge ekspertene i *Bulletin of the Atomic Scientists*, som stiller [«Dommedagsklokken»](#), har vi [har aldri vært nærmere «midnatt»](#), og bare én gang tidligere like nærme katastrofen som nå. Atomvåpenstatene ignorerer sine forpliktelser til å ruste ned, og i stedet moderniserer og oppgraderer de sine arsenaler. Et stort antall atomvåpen står til enhver tid klare til utskytning, og disse kan avfyres med vilje, eller ved uhell, misforståelser eller teknisk svikt. Så lenge atomvåpen finnes, er det en risiko for at katastrofen skjer. Denne risikoen er etter vårt syn sentral i vurderingen av om Norge bør underskrive atomvåpenforbudet.
- Utredningen omtaler ikke atomvåpen i lys av internasjonal humanitærrett. Atomvåpen er designet for å drepe sivile i stor målestokk, og atomvåpen kan i praksis ikke brukes i tråd med folkeretten. Masseødeleggelsesvåpen som særlig rammer sivile hører etter vårt syn ikke hjemme i militærstrategien til et land som anser seg som en fredsnasjon.
- Utredningen omtaler ikke relevant forskning om temaene som behandles.
- Utredningen inneholder ingen ordentlig gjennomgang av NATO-dokumenter med sikte på å undersøke hvor langt våre forpliktelser som alliansepartner rekker, og hvor stort handlingsrom vi har.
- Utredningen gir ingen historisk framstilling eller oversikt over hva som tidligere har skjedd når NATO-land og andre land som er allierte med atomvåpenstater har inntatt standpunkt som avviker fra atomvåpenstatenes.
- Utredningen gir ingen vurdering av hvordan Norge kan fremme nedrustning og avskaffelse av atomvåpen på andre måter enn i dag. Under overskriften *«Hvordan kan Norge støtte opp om målene i Forbudsavtalen?»* gis en uklar og lite utfyllende omtale av tiltak regjeringen allerede gjør (se punkt 10 over), men så langt vi kan se gis det ingen vurdering av andre mulige tiltak. Til sammenligning gir rapporten [«The TPNW and its implications for Norway»](#) en framstilling av hvilke konkrete initiativer Norge kan ta innad i NATO for å bygge bro og fremme nedrustning,

hvilket verifikasjonsarbeid som har størst effekt, og hvordan satsning på sivilsamfunnets arbeid for mobilisering og kunnskapsspredning og forskning om nedrustning gir gevinst.

3. Utredningen ignorerer omfattende forskning på feltet. Kildebruken er dårlig.

- Utredningen inneholder ingen referanser til forskningsrapporter eller -artikler om temaene som behandles.
- Det er ikke innhentet innspill fra internasjonale forskere eller forskningsmiljøer.
- Fire norske forskere er konsultert, men disse er referert svært kortfattet og upresist. Det framkommer ikke hva de ulike forskerne har sagt, og tydeliggjøres ikke hvilke deler av analysen som bygger på deres eller andres innspill. Det skilles heller ikke klart mellom innspill fra sivilsamfunnsorganisasjoner og forskere.
 - o Regjeringen skriver: *«Enkelte forskningsmiljøer peker på skillet mellom Norges folkerettslige og politiske forpliktelser. Selv om det kunne argumenteres for at Norge rent folkerettslig kunne tiltre Forbudstraktaten, vil våre bredere politiske forpliktelser sette klare begrensninger for en slik tiltredelse. Spesielt ble Norges NATO-medlemskap trukket fram i denne sammenhengen, hvor enkelte fremhevet at det er uforenelig med å være del av alliansen at man samtidig tar avstand fra dens avskrekkingspolitikk. Videre ble det også påpekt at Forbudstraktaten vil kunne bidra til en svekkelse av NPT.» (s. 184)*
 - Det er uklart hvem som hevder dette, og det gis ingen nærmere informasjon om hvilke politiske forpliktelser det siktes til.
 - Påstandene om at å ta avstand fra atomavskrekking er uforenlig med NATO-medlemskap, og at forbudet kan bidra til å svekke NPT, blir ikke begrunnet.
 - Flere forskningsmiljøer og har konkludert med det motsatte, nemlig at atomvåpenforbudet styrker og utfyller NPT, og at tilslutning til forbudstraktaten ikke er uforenlig med NATO-medlemskap (se blant annet [Folkerettsinstituttets](#) rapport [«The TPNW and its implications for Norway»](#), [«The Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons and its compability with Sweden's Security Arrangements»](#) fra den svenske skyggeutredningen og artikkelen [«Nuclear Umbrella Arrangements and the Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons»](#) av Bonnie Docherty fra International Human Rights Clinic ved Harvard Law School.
 - Også [utenrikskomiteen i den finske riksdagen](#) konkluderer med at atomvåpenforbudet støtter og kompletterer avtaler som NPT og prøvestansavtalen.

4. Utredningen inneholder uriktige påstander om at atomvåpenforbudet har svake verifiseringsordninger, og at disse innebærer et tilbakeskritt. De påståtte svakhetene ved verifikasjonsordningene i forbudstraktaten brukes som en hovedbegrunnelse for at Norge ikke bør tilslutte seg traktaten.

- Forbudstraktaten inneholder ikke krav om å tiltre Tilleggsprotokollen til IAEA. Det innebærer etter regjeringens syn *«en risiko for at de siste 30 års arbeid med å få kontroll over fredelig kjernefysisk aktivitet kan undergraves og svekkes. Svakheterne i Forbudstraktatens verifikasjonsordninger for kjernefysisk nedrustning gjør Forbudstraktaten til et mindre egnet instrument både for å oppfylle målet om å nå en verden uten kjernevåpen og å opprettholde en slik verden. På grunnlag av disse svakhetene, samt at Norge ikke kan slutte seg til Forbudstrakten uten å komme i konflikt med vårt Nato-medlemskap, anser regjeringen at Norge ikke bør slutte seg til Forbudstraktaten.» (s 185)*

- Regjeringens framstilling er misvisende. Tilleggsprotokollen til IAEA er ikke obligatorisk under ikkespredningsavtalen (NPT) eller andre globale avtaler. NPT har ingen verifikasjonsforpliktelser på nedrustning, og avtalen hindrer ikke statspartene i å trekke seg fra Tilleggsprotokollen.
- Forbudstraktaten gjør imidlertid Tilleggsprotokollen obligatorisk for de landene som allerede har akseptert den (133 land); den gjør det ulovlig for landene som har ratifisert Tilleggsprotokollen å trekke seg fra den. Forbudet representerer dermed en klar forbedring av det eksisterende regimet for verifisering. Det er dessuten fullt mulig å gjøre Tilleggsprotokollen obligatorisk under forbudstraktaten i framtida.
- Å omtale forbudstraktaten som et «mindre egnet instrument» gir lite mening når den representerer et framskritt fra dagens ordning.

5. Regjeringen hevder at norsk tilslutning til atomvåpenforbudet vil være i strid med våre NATO-forpliktelser, men uten å oppgi hvilke forpliktelser det er snakk om. De konkluderer med at tilslutning til atomvåpenforbudet rettslig sett er forenlig med NATO-medlemskap. Det er ikke klart hvilke politiske forpliktelser de mener atomvåpenforbudet vil være i strid med. Regjeringen synes å forveksle NATO-forpliktelser med forventninger fra allierte i NATO.

- Regjeringen skriver at forpliktelser etter forbudstraktaten «ikke ville har vært forenlig med de politiske forpliktelsene som vi har påtatt oss gjennom NATO» (s. 181), og at ratifisering av atomvåpenforbudet «vil være prinsipielt i strid med våre NATO-forpliktelser» (s. 183). Lignende uttalelser finnes også på s. 185 og 186.
- De fastslår videre at Atlanterhavspakten, NATOs juridiske grunnlag, ikke omtaler atomvåpen. «Forbudstraktaten står derfor ikke i folkerettslig motstrid til Atlanterhavspakten. Paktens artikkel 5 slår samtidig fast prinsippene for alliert solidaritet, inkludert det som er nødvendig av væpnet makt for å sikre og gjenopprette sikkerheten i det nordatlantiske området. Den avskrekkingspolitikken som underbygger dette, omfatter kjernevåpen.» (s. 181)
- Regjeringen slår altså fast at NATO-medlemskap rettslig sett ikke er til hinder for å bli del av atomvåpenforbudet. De skriver ikke noe nærmere om hvilke øvrige forpliktelser de anser forbudstraktaten å være i strid med.
- Regjeringen omtaler tilslutning til NATOs atomavskrekkingsspolitikk som en politisk forpliktelse, men uten å gi noen begrunnelse for hvorfor de anser dette som en forpliktelse. Det kan se ut til at forpliktelser forveksles med alliertes forventninger.
- Forskningsrapporten [«The Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons and its implications for Norway»](#) fra september 2018 inneholder en grundig analyse av NATOs juridiske og politiske dokumenter og forpliktelsene de oppstiller. Rapporten konkluderer med at NATO-medlemskap ikke innebærer noen rettslig eller politisk forpliktelse til å støtte kjernefysisk avskrekking.
 - o Atlanterhavspakten (NATOs rettslige grunnlag) omtaler ikke atomvåpen, og atomvåpen var heller ikke del av NATOs to første strategiske konsept (politiske dokumenter). Det er først senere at kjernefysisk avskrekking har blitt tatt inn som en del av NATOs strategi. Ifølge rapporten er det ikke noe som tilsier at artikkel 5 i Atlanterhavspakten, om alliert solidaritet, må implementeres gjennom bruk eller besittelse av atomvåpen.
 - o Atomvåpenforbudet er ikke til hinder for å være i militærallianse med atomvåpenstater. Rapporten konkluderer med at det er fullt mulig å være NATO-medlem og samtidig reservere seg fra de politiske dokumentene som innebærer støtte til atomavskrekking, i form av tolkingsuttalelser eller fotnoter. Det er ikke nødvendig å blokkere vedtakelsen av NATO-dokumenter som omhandler kjernefysisk avskrekking.
 - o Rapportforfatterne anerkjenner at norsk tilslutning til atomvåpenforbudet ikke vil være populært blant atomvåpenstater i NATO, og at det vil medføre en

risiko for negative reaksjoner fra allierte. De bemerker samtidig at konsekvensene av norsk tilslutning nok vil være mindre dramatiske enn debatten av og til kan indikere.

- Rapporten viser at det er mange historiske eksempler på at land i militærallianser med atomvåpenstater har inntatt avvikende standpunkt. De har valgt posisjoner som fra starten møter sterk motstand og kritikk, men i liten grad alvorlige reaksjoner.
- Rapporten identifiserer faktorer som vil dempe risikoen for negative reaksjoner, og viser hvordan tilslutning kan gjøres på en mest mulig smidig måte.
- Rapporten viser også at NATO-land allerede i dag har veldig ulike posisjoner i atomvåpenspørsmål. Norsk NATO-medlemskap har alltid vært kombinert med en selvstendig atomvåpenpolitikk.

6. Regjeringen forveksler norsk tilslutning til forbudstraktaten med at NATO som helhet blir del av atomvåpenforbudet. De argumenterer som om Norge har atomvåpen, og som om norsk tiltredelse til forbudet vil medføre rettslige forpliktelser for andre NATO-land.

- Regjeringen skriver at «en tilslutning til forbudstraktaten ville forby de amerikanske kjernevåpen som er utplassert i tilsluttede land i Europa.» (s. 182)
 - Det stemmer ikke. Norsk tilslutning til atomvåpenforbudet endrer ikke andre NATO-lands rettslige status. Regjeringen forveksler norsk tilslutning med at NATO som helhet blir del av atomvåpenforbudet.
- De skrivere videre: «Dersom NATO skulle skrinlegge sin egen kjernefysiske avskrekking uten at kjernevåpenstater utenfor alliansen gjorde det, ville dette gjøre oss sårbare og skape en farlig strategisk ubalanse.» (s. 185)
 - Spørsmålet som diskuteres gjelder imidlertid Norges posisjon. Norsk tilslutning verken kan eller vil tvinge USA, Storbritannia eller Frankrike til å ruste ned unilateralt.
- «Nedrustning må være balansert.» (s. 182)
 - Norge har ikke atomvåpen. Norsk tilslutning til atomvåpenforbudet vil ikke innebære ubalansert nedrustning.

7. Regjeringen gir inntrykk av at Stortinget krever at en nedrustningsprosess må skje før en traktat kan vedtas.

- Regjeringen skriver at atomvåpenforbudet er i strid med føringer fra Stortinget «om at et rettslig bindende instrument skal komme som et resultat av en balansert, gjensidig, irreversibel og verifiserbar avskaffelse av atomvåpen, og ikke omvendt.» (s. 185. Lignende uttalelser også på s. 177)
- Det enstemmige [stortingsvedtaket \(623\)](#) av 26. april 2016 sier følgende: «Stortinget ber regjeringen arbeide aktivt for en verden fri for atomvåpen og bidra til gjennomføring av Ikkespredningsavtalens (NPT) forpliktelser, innta en aktiv rolle som pådriver for ikkespredning og for nedrustning med sikte på en balansert, gjensidig, irreversibel og verifiserbar avskaffelse av atomvåpen, og på dette grunnlaget arbeide langsiktig for et rettslig bindende rammeverk for å sikre dette målet.»
- Det er regjeringens tolkning av Stortingets vedtak at en traktat skal komme «som et resultat av» en nedrustningsprosess. Vedtaket er ikke klart med hensyn til kronologien for de ulike elementene som omtales, og flere av dem som vedtok uttalelsen vil bestribe regjeringens tolkning.

8. Utredningen konkluderer med at forbudstraktaten er fullt forenlig med ikkespredningsavtalen (NPT), men viser likevel til en rekke påstander og uttalelser som hevder det motsatte. Utredningen legger vekt på at NATOs råd har uttalt at atomvåpenforbudet kan undergrave NPT, selv om regjeringen selv har kommet til motsatt konklusjon tidligere i utredningen.

- Regjeringen skriver at det ikke er «*holdepunkter for å fastslå at Forbudstraktaten folkerettslig strider mot NPTs bestemmelser om nedrustning*», og at Forbudstraktaten samlet sett synes «*å være i tråd med, og understøtte*» NPTs kontrollmekanismer (på side 180 og 181).
- Senere skriver de at NATOs råd mener at forbudstraktaten er i strid med den eksisterende ikkesprednings- og nedrustningsarkitekturen (s. 182). Som del av den samlede vurderingen av mulig norsk tilslutning til atomvåpenforbudet, skriver de at «*NATOs råd viser til at Forbudstraktaten risikerer å undergrave NPT*» (s. 186).
- Regjeringen bruker også spekulative formuleringer som at det «*har blitt reist spørsmål om Forbudstraktaten er i strid med forpliktelsene i NPT artikkel VI*», og «*har vært anført at Forbudstraktaten i praksis vil kunne underminere mulighetene til å få til en nedrustningstraktat i tråd med NPT*» (s. 181), uten å tilbakevise dette og si tydelig at påstandene er i strid med deres egen vurdering.
- Samtidig som utredningen gir en klar konklusjon om at atomvåpenforbudet ikke er i strid med NPT, inneholder den altså en rekke uttalelser som antyder at det ikke ligger slik an. Regjeringen synes å vektlegge uttalelser med det motsatte innholdet av deres egen faglige vurdering.

9. Utredningen inneholder misvisende og lite dekkende uttalelser om NPT som rammeverk og bærebjelke for nedrustningsarbeid.

- Regjeringen skriver at «*NPT, som omfatter de fem kjernevåpenstatene USA, Russland, Kina, Frankrike og Storbritannia, inneholder klare nedrustningsforpliktelser som er blitt utdypet gjennom en rekke tilsynskonferanser*», og at «*videre nedrustning må skje innenfor rammene av NPT, hvor 191 land, inkludert atomvåpenstater, har forpliktet seg til å bidra til kjernefysisk nedrustning. NPT er bærebjelken i internasjonalt nedrustningsarbeid*» (s. 185).
- Forpliktelsene under NPT brukes som argument for at Norge anser NPT som det sentrale rammeverket for nedrustning – men utredningen unnlater å nevne at disse forpliktelsene til å ruste ned og avskaffe atomvåpen på ingen måte etterleves av atomvåpenstatene. NPT har eksistert i 50 år, og ikke ett atomstridshode har blitt rustet ned gjennom NPT-møter i løpet av den perioden.
- NPT er heller ikke et forhandlingsforum for nedrustningsavtaler. Hvis regjeringen virkelig mener at nedrustning må skje innenfor rammene av NPT, betyr det at Norge vil trekke seg fra nedrustningskonferansen (CD) i Genève, som har mandat til å forhandle fram juridisk bindende avtaler om nedrustning og våpenkontroll?

10. Utredningen gir en misvisende og til dels uriktig framstilling av prosessen i andre land.

- Regjeringen skriver at Sveits' overhus (Federal Council) i august i år besluttet at Sveits ikke skal signere Forbudstraktaten (s. 185).
- Framstillingen stemmer ikke.
 - o Nasjonalrådet / The National Council, underhuset i det sveitsiske parlamentet, [vedtok i sommer at de ønsker rask signering og ratifisering av traktaten](#). Utenrikskomiteen i Nasjonalrådet oppdaterte vedtaket i oktober, og ber regjeringen om umiddelbart å ratifisere atomvåpenforbudet.

- The Federal Council (regjeringen) [vedtok i august at de ikke vil signere traktaten på dette tidspunktet](#), i tråd med anbefalingene fra en arbeidsgruppe som la fram sin rapport i juni.
- Stenderrådet / The Council of States, overhuset i parlamentet, fattet i desember [et vedtak](#) hvor de ber regjeringen om å signere og ratifisere atomvåpenforbudet så raskt som mulig. Begge kamre i parlamentet går altså inn for at Sveits skal bli del av forbudet.
- Regjeringen skriver at Finland «*har gjort det klart at det ikke blir aktuelt å slutte seg til dette nye instrumentet.*» (s. 184)
- Framstillingen er lite dekkende.
 - Utenrikskomiteen i det finske parlamentet har mottatt en utredning fra utenriksministeriet om atomvåpenforbudet, og har i tillegg bestilt en sakkyndigutredning om temaet, hvor representanter fra myndigheter, academia og sivilsamfunnsorganisasjoner har bidratt. På det grunnlaget har komiteen «behandlat konventionen och Finlands handlingslinje i frågan» i [en egen uttalelse](#).
 - Utenrikskomiteens uttalelse på peker at ikkespredningsavtalen ikke har bidratt til noen framskritt av betydning på lang tid, og at det er en viktig del av bakgrunnen for at mange stater støtter atomvåpenforbudet.
 - Komiteen slår fast at forbudstraktaten styrker eksisterende rammeverk og kan skape ny giv i nedrustningsarbeidet, og også påvirke stater som i dag står utenfor traktaten.
 - Uttalelsen gir ingen klare anbefalinger, men sier at det er viktig at Finland fortsetter analysere innholdet i forbudstraktaten og sammenligne det med andre sentrale initiativ på området. Finland bør også aktivt følge med på hvordan ikrafttredelsen av traktaten utvikler seg, og følge med på utviklingen i Sverige og se på mulighet for et samarbeid med dem i atomvåpenspørsmål.

11. Regjeringen skriver at den vil prioritere konkrete og praktiske tiltak for nedrustning. Mange av tiltakene de viser til er imidlertid lite konkrete, og utredningen gir lite informasjon om hva Norge faktisk gjør.

- Under overskriften «*Hvordan kan Norge støtte opp om målene i Forbudstraktaten?*» opplister regjeringen «*konkrete handlinger*» for gjennomføring av NPT-forpliktelsene fram mot til tilsynskonferansen i 2020 (s. 183).
- Tiltakene de nevner handler i stor grad om å skrive rapporter og å komme med oppfordringer på møter. Norge gjør viktig arbeid på verifikasjon av nedrustning, men de fleste andre tiltakene er vagt beskrevet og det er vanskelig å lese ut av teksten hva Norge faktisk gjør.
 - Regjeringen skriver at de arbeider med tiltak for å redusere risikoen for bruk av kjernevåpen, slik som tidlig varsling og å forlenge klargjøringstiden for bruk av kjernevåpen. Hvordan gjør Norge det, all den tid vi ikke har atomvåpen selv?
 - Regjeringen skriver at de fremmer universell oppslutning om IAEAs kontrollavtale og Tilleggsprotokollen, og fremmer ikrafttredelse av Prøvestansavtalen. Gjør Norge noe utover å nevne dette i innlegg på NPT PrepCom og i FN? (Og hvor konkret er egentlig det?)
 - Regjeringen skriver at de tar opp spørsmålet om ikke-strategiske kjernevåpen i egnede nedrustningsfora og NATO. Dette er et talepunkt fra den rødgrønne regjeringen, og da Støre var utenriksminister skrev han blant annet åpne brev og kronikker om dette. Vi har ikke sett at Solberg-regjeringen har gjort noe offentlig om temaet, og savner en nærmere beskrivelse av hvordan de jobber med dette.
 - Regjeringen vil «*styrke samarbeidet med likesinnede allierte for å bære frem norske nedrustningspolitiske prioriteringer*» og «*arbeide med land fra andre*

regionale grupper for å motvirke polarisering blant NPT-stater». Vi har ikke sett noen offentlige initiativer om dette, og vil gjerne ha mer informasjon om hvordan de jobber med å styrke slike samarbeid.

- Regjeringen skriver at de prioriterer arbeidet med å minimere og utfase bruk av høyanriket uran. Vi etterlyser mer informasjon om hva dette arbeidet består i.

12. Utredningen inneholder flere ubegrunnede påstander. Innholdet er i strid med forskning på feltet.

- Regjeringen gir en kort omtale av tidligere diskusjoner om kjernefysisk avskrekking innad i NATO, hvor uenighet kom til uttrykk gjennom fotnoter til ulike erklæringer. De skriver så at *«fotnotepolitikken svekket de aktuelle landenes innflytelse over NATOs politikk vesentlig, og bidro til svekket samhold innad i alliansen».* (s. 182)
Påstanden begrunnes ikke. Forskningsartikler framhever tvert imot at denne typen uenighet bidro til press for nedrustning på 80-tallet. Historisk sett har [perioder med polarisering gitt mer framgang](#) i arbeidet med nedrustning og ikkespredning.
 - Regjeringen gir heller ingen forklaring på hvordan de aktuelle landenes innflytelse skal ha blitt svekket.
- Regjeringen skriver at tilslutning til atomvåpenforbudet ville *«ha umuliggjort norsk deltakelse i Nuclear Planning Group».* (s. 182)
 - Regjeringen gir ingen argumenter for sitt syn.
 - Forfatterne av rapporten [«The TPNW and its implications for Norway»](#) konkluderer derimot med at tilslutning til atomvåpenforbudet rettslig sett er forenlig med å delta i Nuclear Planning Group og High Level Group. De bemerker imidlertid at det kan være politiske grunner til å trekke seg ut, for å dempe friksjon i alliansen.

13. Utredningen inneholder strategiske unnlatelser, skeivframstillinger og stråmenn.

- Regjeringen skriver at atomvåpenforbudet skiller seg fundamentalt fra kjemivåpenkonvensjonen og biologivåpenkonvensjonen, *«hvor nettopp de land som hadde slike våpen ledet an i forbudsprosessen.»* (s. 185)
 - Regjeringen unnlater imidlertid å si at det ikke var tilfellet i prosessene for å forby landminer (vedtatt 1997) eller klasevåpen (2008).
 - Heller ikke alle land med biologiske eller kjemiske våpen var med på prosessene med å forby disse våpnene (1972 og 1992).
- Regjeringen skriver at *«NPTs tilsynskonferanse i 2010 vedtok en ambisiøs handlingsplan for kjernefysisk nedrustning.»* (s. 176)
 - Regjeringen unnlater å si at handlingsplanen ikke er implementert. Bare en liten del av punktene det ble enighet om, er gjennomført i praksis. Det er dessuten høyst diskutabelt om planen kan karakteriseres som ambisiøs.
- Regjeringen skriver at *«man kan se for seg en situasjon der stater av politiske eller ressursmessige årsaker nedprioriterer aktiv deltakelse i og tilslutning til NPT til fordel for Forbudstraktaten og dens prosedyrer.»* (s. 185)
 - Regjeringen unnlater å si at deltakelsen i NPT-møter tvert imot har økt i 2017-2018.
 - Det er heller ikke opplagt at det er negativt om flere land prioriterer et nytt instrument som kanskje kan gi bedre resultater for nedrustning enn NPT har gjort.
- Regjeringen skriver at *«ensidig avvikling av NATOs kjernefysiske avskrekking hadde ikke økt vår sikkerhet, men ført til strategisk ustabilitet.»* (s. 182)
 - Det er heller ingen som argumenterer for ensidig avvikling av NATOs kjernefysiske avskrekking. Forbudstraktaten signaliserer at atomvåpen ikke

anses som legitime stridsmidler, og er ment å gjøre det til en belastning å besitte og true med å bruke atomvåpen. Traktaten øker presset på atomvåpenstatene for gjensidig, balansert og verifiserbar nedrustning.

Norske leger mot atomvåpen er del av
Den internasjonale kampanjen for å avskaffe atomvåpen.

